

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۲۷

پوهندوی آصف بهاند

لنډی، د ثبتولو ستونزه

پنځه دیرشمه برخه

«کورونا» نا روغي، د لنډيو په غېږ کې

دويمه برخه

په دې وروستيو کې چې کورونا نا روغي بنه په کش کې ده او تقريباً د نړۍ ډېره برخه يې لاندي کړې ده، د پښتو ژبې د فولکلور په يوه ځانگړي ژانر، لنډيو کې يې انعکاس د پاملرنې وړ ډېر شوی دی. که څه هم ما څه موده وړاندې تر همدې سرليک «کورونا» نا روغي، د لنډيو په غېږ کې لاندي يوه لنډه مقاله وليکله او په هغه وخت کې لاسته راغلي لنډۍ مې په کې خوندي کړې، خو اوس - اوس چې د کورونا مرگوني څپې په ټوله نړۍ کې خوري شوي او ډېر خلک ورته متاثره شول او ځينې يې د گور تيارو ته ولېږل، له رواني پلوه يې هم پر خلکو ډېر ژور اثر کړی دی؛ نو د لنډيو د تخليق اندازه هم ورسره ډېره شوې ده.

د پرمختللي تکنالوژۍ او ميډيا په دې زمانه کې خلک ډېر ژر خپل احساسات او فرهنگي توليدات، د ټولنيزو شبکو له لارې له نورو سره شريکوي. د کورونا په راتگ سره، کومې ستونزې چې د نړۍ په بېلابېلو سيمو کې رامنځته شوي دي؛ په بېلابېلو بڼو د خلکو د افکارو په اینه کې انعکاس کړی دی. پښتنو هم د کرونا ناروغي او ورسره اړوند ستونزې، د لنډيو په قالب کې انځور او له نورو سره يې شريکې کړې دي.

زه هم د نويو لنډيو د ثبتولو په لړ کې، چېرې چې کورونا پورې اړوند نوي لنډۍ گورم، خوندي کوم يې او بيا يې له يوې يادونې - تبصرې يا نويو خبرو سره، د يوې مقالې په چوکاټ کې خپلو لوستونکو ته وړاندې کوم.

اوس - اوس په ميډيا کې د هغو لنډيو شمېر په ډېرېدو دی چې د کورونا يادونه په کې شوې ده او په رنگارنگ بڼو دا نړيواله بلا يا وبا په کې انځور شوې ده. ما تر خپلې وسې پورې هغه لنډۍ چې ما ته په مخه راغلي دي، خوندي کړې دي، دلته يې له تاسو درنو لوستونکو سره شريکوم او په دې نيامت يې آنلاين کوم چې د کمپيوټر جال ته ورولوېږي او خوندي شي، د خلکو له لوري يې منل او نه منل وخت ته اړتيا لري او د لنډيو په قوت او ضعف پورې هم اړه لري چې خلک يې ساتي که يې هېروي.

دا يوه عادي خبره ده چې په ټولنيز ژوند کې هر ډول منفي يا مثبت څه را څرگندېږي، خامخا د خلکو له لوري په فولکلوري ادبياتو او يا ليکنيو ادبياتو کې را څرگندېږي او دا کار تر ټولو مخکې د لنډيو په قالب کې راڅرگند شو.

دلته يوازې هغه لنډۍ وړاندې کوم چې د کورونا ناروغي او له هغې نه رازېږېدلي ستونزې په کې انځور شوي وي:

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خبر و لولئ

کورونا غبرگ بچیان دې مړه شه
پر ما دې راوستل د هجر سپلاوونه
د کورونا قصه اوږده شوه
شیرینه یاره چې بند نه کړې دیدنونه
کورونا ته شوې، خواره زه شوم
لیدای دې نه شم، بندیوان شوي په کورونه
کورونا! ته شي خوانیمرگه
راغلی یار اوس راته غږېر نه راکوینه
کورونا! ته شي خوانیمرگه
د تا له پاره اوس خولگی نه راکوینه
کورونا زړه راته چولی
کور کې بندي يم د یار نه شته احوالونه
د کورونا ظالم له لاسه
زرگی مې وچاود، په خپل کور کې بندي يم
د کورونا دې بچی ومري
لو یې گډ کړی، خوانان بند دي په کورونه
د کورونا دې بچی ومري
دا ډېرې ورځې له اشنا نه بېله يم
جانانه راشه دیدن وکړه
کورونا راغله بیا به نه وي دیدنونه
که دیدن کړې، بیره راوکره
که قرنطین شوم بیا به نه وي دیدنونه
په کورونا دې خدای اخته کړي!
چې له هیواده سره څوک جفا کوینه
د کورونا ظلم له لاسه
خپل او خپلوان مې اوس تش لاس نه راکوینه
کورونا دومره ظلم وکړ
مینه شوه ختمه، څوک یو بل نه بنکلوینه
کورونا داسې چارې وکړې
د لاس مینځو درمل په جب کې گرځومه
په داسې پېښو باندي سر شوم
چې ستړی مه شي په ځنگل باندي کومه

د پانوی شمیره: له 2 تر 3

د کورونا وایرس له لاسه
خواره اشنا راباندې بند کرل دپدېنونه
راځه چې دواړه قرنطین شو
نه به رقیب وی نه د خلکو نظرونه
چې وعده وکړې خوله را نه کړې
قرنطین بنه یې چې زرگی می صبر شینه
ورک کورونا شه ورک یې نوم شه
یار رانه سره غومبوري روغه جوړه ځینه
په کورونا مرض اخته شي
چې خوله او پوزه دې مدام تړلي وینه

نور بیا

د پاڼو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ